

**REGULAMIN**  
**OBOWIĄZKOWEJ PRAKTYKI DYDAKTYCZNEJ DLA STUDENTÓW KIERUNKU**  
**HISTORIA I POLITYKA WSPÓŁCZESNA -**  
**interdyscyplinarne studia nauczycielskie II stopnia**  
**Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu**  
**obowiązujący od roku akademickiego 2023/2024**

**Rozdział I**

**Postanowienia ogólne**

Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu organizuje w ramach programu kształcenia na kierunku **HISTORIA I POLITYKA WSPÓŁCZESNA- Interdyscyplinarne Studia Nauczycielskie II Stopnia** (dalej **HiPW**) obowiązkowe praktyki studenckie działając na podstawie Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 23 ust. 1 i 2 ustawy (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dn. 2 sierpnia 2019 r., poz. 1450 z późn. zm.), Regulaminu Studiów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (tekst ujednolicony na podstawie Uchwały nr 222/2018/2019 Senatu UAM z dnia 29 kwietnia 2019 r. oraz Uchwały nr 296/2018/2019 Senatu UAM z dnia 29 czerwca 2019 r.) oraz Zarządzenia nr 144/2021/2022 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 12 października 2021 roku w sprawie organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych.

Praktyka dydaktyczna jest bezpośrednio związana z tokiem studiów i stanowi integralną część kształcenia uniwersyteckiego na kierunku **HiPW** w zakresie uzyskania kwalifikacji zawodowych do nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej.

**Rozdział II**

**Cele praktyki**

- 1) Celem praktyki jest kształcenie umiejętności i rozwijanie wiedzy oraz kompetencji studentów na temat szkoły i edukacji szkolnej jako przyszłego miejsca pracy dla absolwentów kierunku HiPW.
- 2) Celem praktyki jest kształcenie i rozwijanie wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania szkoły w związku ze specjalistycznym przygotowaniem studentów, przyszłych nauczycieli wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości, do wykonywania zawodu nauczycielki/nauczyciela.
- 3) Celem praktyki jest wdrażanie studentów do samodzielnego stosowania zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji dydaktycznych wynikających ze studiowanego kierunku w miejscu odbywania praktyki w zakresie nauczania i uczenia się wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości.
- 4) Celem praktyki jest weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji dydaktycznych studentów w ramach realizacji zadań wskazanych przez szkołę w zakresie wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości.
- 5) Celem praktyki jest gromadzenie przez studentów materiału obserwacyjnego oraz doświadczalnego na temat przebiegu realizacji zadań wskazanych przez szkołę w zakresie wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości.

### **Rozdział III**

#### **Zawieranie umów ze szkołami**

1. Studenci udają się na praktyki do szkół wskazanych przez Pełnomocnika z ramienia Wydziału Historii UAM. Są to szkoły rekomendowane przez WH UAM, z którymi uczelnia podpisuje porozumienie o współpracy. W szczególnych przypadkach mogą to być szkoły wskazane przez studentów, które w ramach porozumienia z WH UAM zapewnią studentom możliwość realizacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki w zakresie wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości.
2. Przed rozpoczęciem praktyk student otrzymuje:
  - a) skierowanie do szkoły, regulamin praktyk, dzienniczek praktyk, arkusz osiągniętych efektów uczenia się dla studenta. Wszystkie dokumenty dostępne są też w formie elektronicznej na stronie WH UAM <https://historia.amu.edu.pl/dla-studenta/zajecia/praktyki-i-staze>.

- b) zestaw dokumentów dla nauczyciela-opiekuna oraz Dyrektora szkoły, w tym: arkusz osiągniętych efektów uczenia się dla nauczyciela, 2 egzemplarze porozumienia, 2 egzemplarze umowy zlecenia, załącznik nr 1 do umowy zlecenia, rachunek/rachunki i oświadczenie osoby niebędącej pracownikiem UAM. Wszystkie dokumenty dostępne są też w formie elektronicznej na stronie WH UAM <https://historia.amu.edu.pl/dla-studenta/zajecia/praktyki-i-staze>.
3. Porozumienia podpisuje Dyrektor szkoły przed rozpoczęciem praktyki.
  4. Umowę wypełnia nauczyciel-opiekun przed rozpoczęciem praktyki i przekazuje ją do Pełnomocnika. Po weryfikacji formalnej umowa jest rejestrowana i przekazana do podpisu przez Dziekana Wydziału Historii lub Prodziekana ds. studenckich i kształcenia.
  5. Po zakończeniu praktyk nauczyciele-opiekunowie wypełniają załącznik nr 1 do umowy zlecenia oraz rachunek/rachunki i przekazują je do Pełnomocnika. Po weryfikacji formalnej w/w dokumentów są one przekazywane do podpisu przez Dziekana Wydziału Historii UAM lub Prodziekana ds. studenckich i kształcenia.
  6. Jeżeli praktyka trwa dłużej niż miesiąc kalendarzowy, nauczyciel-opiekun sporządza dwa i więcej rachunków, po jednym na każdy miesiąc kalendarzowy pracy ze wskazaniem na ilość godzin praktyk zrealizowanych w danym miesiącu.
  7. Komplet dokumentów, w tym: porozumienie, 2 egzemplarze umowy zlecenia, załącznik nr 1 do umowy zlecenia, rachunek/rachunki i oświadczenie osoby niebędącej pracownikiem UAM, przekazywany jest do Działu Nauczania a stamtąd trafia do Działu Finansowego.
  8. 1 egzemplarz umowy po rozliczeniu w Dziale Finansowym wraca do Pełnomocnika i zostaje przekazany listownie do nauczyciela-opiekuna praktyk.

## **Rozdział IV**

### **Organizacja i przebieg praktyki**

#### **INFORMACJE OGÓLNE**

1. W ostatnim miesiącu semestru poprzedzającego rozpoczęcie praktyki dydaktycznej przez studentów, Pełnomocnik przeprowadza dla nich zebranie informacyjne, w czasie, którego omawia niniejszy regulamin, określa terminarz praktyki oraz udziela dodatkowych wskazówek, poleceń, itp.

2. Studenci UAM zobowiązani są zgłosić się do Dyrekcji szkoły w przeddzień rozpoczęcia praktyki dydaktycznej. Tego dnia należy zorganizować wstępną naradę praktykantów z zainteresowanymi nauczycielami, w czasie których zostaną omówione:
  - przydział nauczycieli-opiekunów,
  - plan i przebieg praktyki,
  - warunki pracy szkoły.
3. Praktykantów obowiązuje tygodniowy wymiar godzin pracy lekcyjnej nauczyciela oraz dyżur w czasie przerwy w obecności nauczyciela (dyżury nie są wliczane w wymiar godzin praktyki). W tym czasie studenci hospitują i prowadzą zajęcia, odbywają konsultacje ze swymi nauczycielami-opiekunami, poznają pracownie przedmiotowe, gromadzą pomoce dydaktyczne, opracowują i/lub prezentują projekt dydaktyczny we wskazanej przez nauczyciela-opiekuna formie, uczestniczą w ważniejszych pracach szkoły, zbierają materiały do pracy magisterskiej itp.
4. Praktyka dydaktyczna studentów na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej obejmuje głównie:
  - a) praktykę lekcyjną (czynną i hospitacyjną) w zakresie wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości,
  - b) opracowanie i/lub prezentację projektu dydaktycznego,
  - c) zaznajomienie się z działalnością rady pedagogicznej, rady rodziców, organizacji szkolnych i form współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym.
5. Studenci odbywają praktykę w terminach przewidzianych programem kształcenia to jest:
  - a) na 3 semestrze 2 roku studiów II stopnia w wymiarze 60 godzin (szkoła podstawowa),
  - b) na 4 semestrze 2 roku studiów II stopnia w wymiarze 60 godzin (szkoła ponadpodstawowa).

## **INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**

1. Praktyka dydaktyczna rozpoczyna się od spotkania praktykantów z ich nauczycielami-opiekunami i Dyrektorem szkoły, celem omówienia jej planu i przebiegu, itp.
2. W ciągu pierwszych dni pobytu w szkole w ramach praktyk studenci nie prowadzą, lecz tylko hospitują zajęcia w zakresie wiedzy o społeczeństwie (szkoła podstawowa) i wiedzy o społeczeństwie oraz historii i teraźniejszości (szkoła ponadpodstawowa). W

tych dniach przygotowują również lekcje, które poprowadzą samodzielnie w trzecim i następnym dniach praktyki.

3. Nauczyciele-opiekunowie winni poprzedzić hospitację wstępnymi informacjami dotyczącymi przerobionego materiału nauczania, stosowania metod i środków dydaktycznych, uczniów sprawiających trudności w zachowaniu i w nauce, itp. w takim zakresie, aby informacje te umożliwiły praktykantom uchwycenie istotnych problemów oraz pozwoliły wnikliwie śledzić przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego, ale nie nastawiały negatywnie do uczniów. Hospitacje powinny dotyczyć zwłaszcza tych klas, w których studenci prowadzić będą następnie lekcje.
4. Po hospitacji nauczyciel prowadzący lekcję (lub inne zajęcia) nawiązuje z hospitantem rozmowę, udziela wyjaśnień oraz informacji do następnej lekcji, poprowadzonej przez studenta lub przez siebie.
5. W czasie praktyki studenci prowadzą samodzielnie 20 godzin. Lekcje mogą być prowadzone indywidualnie lub jako lekcje asystenckie przygotowane i prowadzone przez 2 i więcej studentów obywających praktykę w tej samej szkole. Lekcje studenckie mogą być hospitowane przez pozostałych studentów odbywających praktykę w tej samej szkole i także przez nich omawiane w obecności nauczyciela-opiekuna.
6. W czasie praktyki studenci w zespole 2- lub 4-osobowym, i tylko w szczególnych przypadkach samodzielnie, opracowują i prezentują projekt dydaktyczny w formie wskazanej przez nauczyciela-opiekuna. Wsparcie merytoryczne zespołom studentów opracowujących projekty udzielają wskazani pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Historii UAM.
7. W czasie praktyki studenci powinni samodzielnie przeprowadzić, hospitować oraz przeznaczyć na pracę nad projektem następującą liczbę godzin lekcyjnych:

<b>Praca studentów</b>	<b>Praktyka (60 godzin)</b>
<b>Godziny prowadzone:</b>	20 godz. - praktyka w szkole podstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie

	20 godz. praktyka w szkole ponadpodstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie i historii i teraźniejszości
<b>Godziny hospitowane:</b>	20 godz. - praktyka w szkole podstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie  20 godz. - praktyka w szkole ponadpodstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie i historii i teraźniejszości
<b>Opracowanie i realizacja projektu edukacyjnego:</b>	20 godz. - projekt w szkole podstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie powiązany z badaniem własnej praktyki (badania w działaniu)  20 godz. - projekt w szkole ponadpodstawowej w zakresie wiedzy o społeczeństwie i historii i teraźniejszości powiązany z badaniem własnej praktyki (badania w działaniu)

8. Do każdej lekcji student przygotowuje się pod względem:
- rzeczowym (zakres, dobór i układ treści),
  - metodycznym (sformułowanie celów, dobór metod, środków dydaktycznych, ustalenie pracy domowej),
  - organizacyjnym (budowa lekcji, ład wewnętrzny, przygotowanie materiałów do zajęć).
9. W związku z tym student co najmniej dwa dni przed prowadzeniem lekcji otrzymuje od swego nauczyciela-opiekuna temat lekcji i niezbędne wskazówki. Sporządza konspekt, który w przeddzień prowadzenia lekcji zatwierdza podpisem nauczyciel-opiekun. Student może prowadzić lekcję dopiero po podpisaniu konspektu przez nauczyciela. Udzielający wskazówek winien pozostawić studentowi pewien margines swobody dla jego samodzielnej inwencji.
10. W każdym dniu po przeprowadzonych lekcjach nauczyciel-opiekun omawia je z praktykantem. Analiza lekcji powinna odsonić przed studentem bogatą problematykę

dydaktyczno-wychowawczą pracy lekcyjnej, powinna nauczyć studenta analizowania każdej czynności, wzbogacić o nowe doświadczenia pedagogiczne. Każdą lekcję i inne samodzielnie prowadzone zajęcia studenta nadzoruje wyznaczony nauczyciel-opiekun.

11. W toku trwania praktyki studenci zobowiązani są zespołowo, a w szczególnych przypadkach indywidualnie, do opracowania projektu dydaktycznego na temat i w formie wskazanej przez nauczyciela-opiekuna przy wsparciu pracownika naukowo-dydaktycznego na Wydziale Historii UAM. Dokumentacja projektu powinna być przygotowana w dwóch egzemplarzach w formie papierowej lub elektronicznej. Pierwszy egzemplarz, będący wsparciem w pracy dydaktycznej nauczyciela opiekuna, pozostaje do jego dyspozycji w szkole. Drugi jest przedkładany Pełnomocnikowi uczelnianemu w celu dokumentacji. Prezentacja projektu może odbyć się zarówno w szkole, jak i na terenie uczelni w ramach zajęć przygotowanych przez zespół studentów przy wsparciu i za wiedzą pracownika naukowo-dydaktycznego uczelni.
12. Oprócz funkcji asystenta wychowawcy klasy (jeżeli nauczyciel-opiekun praktykanta sprawuje funkcję wychowawcy klasy) studenci pełnią w ciągu tygodnia dyżur w czasie przerw między lekcjami (wyłącznie w obecności nauczyciela) oraz uczestniczą w ważniejszych pracach podejmowanych przez szkołę w okresie trwania praktyki.
13. Wszystkie zajęcia związane z praktyką winny być tak zaplanowane, aby nie prowadziły do zakłóceń w pracy szkoły oraz pozostawiały studentom dostateczną ilość czasu na rzetelne przygotowanie się do każdego dnia.

## **Rozdział V**

### **Dokumentacja praktyki**

1. Student zobowiązany jest do prowadzenia następującej dokumentacji odzwierciedlającej przebieg praktyki dydaktycznej:
  - a) dzienniczka praktyki, w którym sam rejestruje tematy wszystkich zajęć prowadzonych, hospitowanych oraz etapy pracy nad projektem,
  - b) teczki konspektów przeprowadzonych lekcji i ewentualnie innych zajęć (każdy konspekt winien być podpisany przez nauczyciela-opiekuna, a ocena za przeprowadzoną lekcję umieszczona na konspekcie po jej omówieniu),

- c) 2 egzemplarzy projektu dydaktycznego w wersji elektronicznej lub papierowej (dla zespołu lub w szczególnych przypadkach dla 1 studenta), wraz z podaniem imion i nazwisk autorek/autorów projektu.
2. Uwagi o przebiegu praktyk nauczyciel-opiekun wpisuje do arkusza osiągniętych efektów uczenia się dla praktyk dydaktycznych.
3. Uwagi o przebiegu praktyk student wpisuje do arkusza osiągniętych efektów uczenia się dla praktyk dydaktycznych.
4. Potwierdzenia rozpoczęcia i zakończenia praktyki dokonuje Dyrektor szkoły (strona 1 dzienniczka praktyk).
5. Wymienioną dokumentację praktyki studenci powinni prowadzić na bieżąco. W czasie kontroli należy ją przedstawić zainteresowanym osobom a po upływie trzech dni od zakończenia praktyk złożyć u uczelnianego Pełnomocnika na Wydziale Historii UAM.

## **Rozdział VI**

### **Kontrola i ocena praktyki**

1. Bezpośrednio po odbytej praktyce nauczyciele-opiekunowie proszeni są o wypełnienie arkusza osiągniętych efektów uczenia się dla praktyk dydaktycznych. Arkusz przewiduje także opinię o przebiegu praktyk oraz ocenę końcową wyrażoną słownie (bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny) wynikającą ze stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta.
2. W czasie trwania praktyki studenci mogą być kontrolowani i hospitowani przez uczelnianego Pełnomocnika. Dla wizytujących przedmiotem analizy winny być:
  - a) dokumentacja praktyki prowadzona przez studenta (bieżące i staranne prowadzenie dzienniczka i konspektów, ich kontrola przez nauczyciela-opiekuna itp.),
  - b) warunki pracy praktykantów (odpowiednie miejsce do pracy, możliwość korzystania z literatury dydaktycznej ze szkolnej biblioteki, podręczników, programów nauczania, czasopism pedagogicznych, pomocy dydaktycznych itp.),
  - c) wypełniony arkusz osiągniętych efektów uczenia się przez studenta wraz ze sprawozdaniem z praktyk.
3. Omówienie praktyk dydaktycznych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi wraz z wymianą doświadczeń i analizą trudności dydaktyczno-wychowawczych zaobserwowanych przez studentów podczas pobytu w szkole odbywa się na bieżąco w



ramach zajęć (lub konsultacji/dyżurów) z dydaktyki przedmiotowej w trakcie całego cyklu kształcenia na kierunku.

4. Analizy dokumentacji i ostatecznego zaliczenia praktyki w systemie USOS dokonuje uczelniany Pełnomocnik w okresie dwóch tygodni od daty zakończenia praktyk dydaktycznych.

## **Rozdział VII**

### **Informacje dodatkowe**

1. Student na czas odbywania praktyki dydaktycznej ma obowiązek posiadania ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków. W celu udokumentowania tego faktu, student wypełnia załączone oświadczenie. Studenci nieposiadający ubezpieczenia są ubezpieczani przez Wydział Historii.